

Vastuullinen sijoittaminen tammi-kesäkuu 2017

OP Varallisuudenhoito

Sisällysluettelo

1. Alkuvuoden tärkeimmät tapahtumat	3
2. OP-rahastojen ESG-raportit.....	3
3. Kolme temaattista yhtiövaikuttamisen projektia.....	3
3.1 Hiiliriskivaikuttaminen	4
3.1.1. Hiiliriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet.....	4
3.2. Vesiriskivaikuttaminen.....	5
3.2.1 Vesiriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet	5
3.3. Veroriskivaikuttaminen.....	5
3.3.1 Veroriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet	6
4. Yhtiökohtaiset vaikuttamisprojektit.....	7
5. Vaadimme G20 maiden hallituksilta ilmastonmuutoksen vastaisia lisäponnisteluja.....	7
6. Yhteenveto vastuullisen sijoittamisen viestinnästä.....	9
7. Tulevaa	9
Liite: Yhtiökokoukset joihin OP Rahastoyhtiön rahastoja osallistui 1.1.-30.6.2017	10

1. Alkuvuoden tärkeimmät tapahtumat

Edelläkävijyys vastuullisessa sijoittamisessa on jatkuvaa toiminnan kehittämistä ja suunnan näyttämistä. Tätä me haluamme ja tätä me teemme asiakkaidemme hyväksi. Myös vuoden 2017 alkuvuoden aikana olemme kehittäneet uutta. OP Varallisuudenhoidon vastuullinen sijoittaminen saa merkittävästi lisää konkretiaa uusien, rahastokohtaisten ESG-analyysien myötä. Keväisen ilmoituksen mukaisesti ensimmäiset OP-rahastojen rahastokohtaiset analyysit ovat nyt luettavissa verkkosivuillamme. Kerromme tässä vastuullisen sijoittamisen ensimmäisen vuosipuoliskon raportissa tarkemmin näistä ESG-analyyseistä. Lisäksi kerromme kolmesta uudesta temaattisesta vaikuttamisprojektista, joihin lähdimme mukaan vuoden alussa. Nämä vaikuttamisprojektit liittyvät yritysten vesiriskin hallintaan, hiiliriskiin sekä verotukseen. Raportissa on myös tilannekatsaus yhtiökohtaisista vaikuttamisprojekteistamme. Kerromme lisäksi kirjelmästä G7 ja G20 maiden päättäjille. Raportin lopusta löytyy yhteenveto OP-Rahastoyhtiön yhtiökokousosallistumista 1.1.-30.6.2017 välillä.

2. OP-rahastojen ESG-raportit

Juuri ensimmäistä kertaa julkaistut OP-rahastojen [ESG-raportit](#) ovat maailmankin

mittakaavassa hyvin edistyksellisiä. Raporttien säännöllinen julkaisu tästä eteenpäin on luonteva jatko avoimelle linjallemme kertoa sijoituksiin liittyvistä asioista. Sijoituksiin liittyvät vastuullisuusasiat saavat raportin myötä taakseen uutta, kaikkien ulottuvilla olevaa konkretiaa.

Mitä uudet rahastokohtaiset ESG-raportit sisältävät? Sisältö voidaan jakaa kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa näytetään rahaston sijoituskohteina olevien yritysten ESG-luokituksen jakauma sekä ESG-kokonaisarvosana. Toisessa osiossa kerrotaan rahaston hiilijalanjälki, tai paremminkin hiili-intensiteetti, joka kuvaa rahaston ja sen sijoituskohteiden tilannetta kasvihuonekaasupäästöjen näkökulmasta. Kolmas osio kuvaa salkkuyhtiöiden liikevaihdon osuutta liiketoiminnoista, joilla on positiivinen vaikutus ympäristöön.

3. Kolme temaattista yhtiövaikuttamisen projektia

Aktiivinen vaikuttaminen suoraan sijoituskohteisiin, yksin tai yhdessä muiden sijoittajien kanssa, on olennainen osa OPn vastuullisen sijoittamisen keinovalikoimaa. Vuoden 2017 alussa liityimme mukaan kolmeen temaattisen vaikuttamisen projektiin. Temaattisia vaikuttamisprojekteja koordinoi ja johtaa ruotsalainen GES Investment Services, jonka kanssa teemme yhteistyötä kansainvälisten normien seurannassa. Temaattisessa vaikuttamisessa tämän hetken teemojamme ovat hiili-, vesi- ja veroriskit.

3.1 Hiiliriskivaikuttaminen

Ihmisen toiminnasta aiheutuneiden kasvihuonepäästöjen vaikutus ilmastonmuutoksen etenemiseen on kiistatonta. Kasvaneiden kasvihuonepäästöjen seurauksena esimerkiksi globaalit lämpötilaennätykset ovat viime vuosina menneet uusiksi useaan otteeseen, hirmumyrskyjen määrä on lisääntynyt ja paikallinen kuivuus yhdellä alueella on lisääntynyt siinä missä rankkasateet toisaalla ovat yleistyneet. Ilmastonmuutoksen hidastamiseksi kansainvälinen yhteisö on hyväksynyt Pariisin ilmastokokouksessa 2015 uudeksi tavoitteeksi rajoittaa ilmaston lämpenemisen 1,5° celsiusasteeseen.

3.1.1. Hiiliriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet

Vaikuttamisen kohteena on noin kaksikymmentä sähköntuottajaa, jotka ovat hiilen suurkuluttajia. Kohdeyhtiöiden valinnassa on painotettu yhtiöitä, joilla on potentiaalia parantaa hiiliriskin hallintaa, kohdeyhtiöiden merkitystä sijoitussalkuille ja positiivista vaikuttamisen panos-tuotos arviota. Vaikuttamisen tavoitteena on hiiliriskin pienentämisen ohella myös kohdeyhtiöiden kilpailukyyn parantaminen ympäristössä, jossa hiilen käyttö on rajoitettua.

Yhtiöiden omaa kehitystä ja asemaa vertailuryhmässä seurataan arvioimalla neljää osa-aluetta. Osa-alueista ensimmäinen on suhtautuminen ilmastonmuutokseen. Yhtiöiden linjausten ja

toiminnan ilmastomuutoksen suhteen tulee olla linjassa sijoittajien odotusten kanssa. Toinen arvioitava osa-alue on läpinäkyvyys kaikkien yhtiöille relevanttien kasvihuonekaasupäästöjen mittaamisessa ja raportoinnissa. Kolmantena seurataan, millaisia päästövähennystavoitteita ja niihin liittyviä toimenpidesuunnitelmia yhtiöillä on. Viimeisenä käytettävänä mittarina on yhtiön valmius reagoida liiketoimintaympäristössä tapahtuviin merkittäviin muutoksiin, jotka aiheutuvat ilmastomuutoksesta.

3.2. Vesiriskivaikuttaminen

Maailman talousfoorumi on tunnistanut vesikriisin yhdeksi suurimmista globaaleista riskeistä. Luotettava vedensaanti on tärkeää paitsi yrityksille, myös paikalliselle väestölle ja yhteiskunnalle laajemmin. Toteutuessaan vesikriisi aiheuttaa vähintään kustannuksien nousua yrityksille. Vakavimmillaan yhtiöt joutuvat siirtämään toimipaikkojaan, investoimaan pakon edessä teknologiaan tai joutuvat keskelle konfliktia. Myös ongelmat omassa tai toimitusketjun tuotannossa erityisesti kehittyvissä maissa ovat mahdollisia.

Vesi liittyy läheisesti ilmastomuutokseen, väestönkasvuun, elintason nousuun, ruuan riittävyyteen, tautien leviämiseen ja hygieniaan, biodiversiteettiin sekä energian tuotantoon.

3.2.1 Vesiriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet

Vaikuttamisen kohteeksi on valittu noin kaksikymmentä yhtiötä elintarvike-, kaivos-

ja tekstiilitoimialoilta. Valintakriteereinä on käytetty toimialan korkeaa veden käyttöä, sijaintia kuivalla maantieteellisellä alueella sekä yhtiön veden käyttöön liittyviä toimintatapoja. Toisin sanoen vaikuttamisen kohteeksi valittujen yhtiöiden kohdalla todennäköisyys vesiriskin toteutumiseen on suuri riskienhallintamenetelmien ollessa samanaikaisesti heikkoja.

Vaikuttamisen tavoitteena on varmistaa yhtiöiden toimintaedellytykset tulevaisuudessa, kestävyys ympäristön kannalta ja paikallisten olosuhteiden huomiointi. Yksityiskohtaisemmat tavoitteet liittyvät veden saastumisen vähentämiseen, veden käytön tehostamiseen, veden käytön hallitsemiseen toimitusketjussa, paikalliseen yhteistyöhön sekä vesiekosysteemin suojeluun. Vaikuttamisprojekti kestää kaksi vuotta.

3.3. Veroriskivaikuttaminen

Aggressiivisella verosuunnittelulla voi olla yllättäviä negatiivisia vaikutuksia yhtiöiden toimintaan. Yhtiön voiton osuus, joka perustuu aggressiiviseen verosuunnitteluun, on epävarmalla pohjalla, jos viranomaiset muuttavat verotuskäytäntöjään. Liiallinen keskittyminen verosuunnitteluun saattaa johtaa liiketoiminnan kannalta huonoihin valintoihin. Negatiivinen julkisuus verosuunnitteluun liittyen voi aiheuttaa tahroja maineeseen. Yhtiöt myös hyötyvät maksamistaan veroista. Verovarolla maksetaan väestön koulutus, infrastruktuurihankkeita sekä tuetaan väestön hyvinvointia.

Lainsäätäjät ja järjestöt ovat heränneet toimimaan aggressiivisen verosuunnittelun vähentämiseksi. Esimerkiksi vuodesta 2017 alkaen yhtiöt joutuvat EU-alueella raportoimaan maakohtaisia tietoja verottajalle. Lisäksi OECD julkaisi vuonna 2015 BEPS-raportin, jossa annetaan veroviranomaisille ohjeita aggressiivisen verosuunnittelun vähentämiseksi.

3.3.1 Veroriskivaikuttamisen keinot, kohteet ja tavoitteet

Vaikuttamisen kohteeksi on valittu noin kymmenen kansainvälistä yhtiötä teknologia-, lääke-, kuluttaja- ja elintarvikesektoreilta. Edellä mainituilla sektoreilla toimivilla isoilla yhtiöillä on usein toimintaa monessa maassa ja ne ovat toiminnassaan nopealiikkeitä.

Näin ollen verotuksesta voi muodosta riski yhtiöille.

Vaikuttamisprojektin tärkein tavoite on saada yhtiöt tarkastelemaan verotusta riskienhallinnan ja hallintotavan näkökulmasta. Vaikuttamisprojektin edistymistä mitataan suhteessa seuraaviin mittareihin:

- Yhtiöt julkaisevat asianmukaiset toimintaperiaatteet veroihin liittyen
- Verostrategia ja siihen liittyvät riskit nostetaan yhtiön hallituksen asialistalle
- Yhtiön maksamat verot suhteessa voittoon
- Yhtiön käyttämät aggressiiviset verosuunnittelun strategiat
- Maakohtainen raportointi yhtiön maksamista veroista.

4. Yhtiökohtaiset vaikuttamisprojektit

Kesäkuun 2017 lopussa OP Varallisuudenhoidolla oli käynnissä 13 yhtiökohtaista vaikuttamisprojektia temaattisten vaikuttamisprojektien lisäksi. Vaikuttamiset liittyvät kansainvälisten normien, kuten YK:n Global Compactin ja OECD:n ohjeiden, vahvistettuihin rikkomuksiin. Ongelmalliset aihealueet vaikuttamisen kohteena olevissa yrityksissä liittyvät esimerkiksi aiheutettuihin ympäristöongelmiin, korruptioon sekä sosiaalisia ongelmia aiheuttaviin investointiprojekteihin. Yrityskohtaiset vaikuttamisprojektit ovat tyypillisesti useita vuosia kestäviä projekteja.

5. Vaadimme G20 maiden hallituksilta ilmastomuutoksen vastaisia lisäponnisteluja

Allekirjoitimme 360 kansainvälisen instituutiosijoittajan kanssa keväällä kirjeen, jossa vaadimme G7 ja G20 maiden hallituksilta enemmän toimia Pariisin ilmastositoumuksen hyväksi. Ilmastomuutoksen hillintä on myös sijoittajien näkökulmasta tärkeää. Tämä vaatii biljoonien eurojen sijoituksia vähähiiliseen yhteiskuntaan sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta. Rahoitusmarkkinoiden tuleekin hinnoitella ilmastomuutoksen taloudellisia riskejä yhä kattavammin. Tämä edellyttää vakaata ja ennustettavaa poliittista päätöksentekoa ja toimeenpanoa.

Erityisesti sijoittavat vaativat G7 ja G20 mailta seuraavia toimia:

- Maiden täytyy toimeenpanna Pariisin ilmastososopimus ja linjata kansalliset päästötavoitteet vuoteen 2050 ulottuvien päästövähennystavoitteiden mukaisiksi
- Maiden täytyy tukea sijoittamista matalapäästöiseen toimintaan, lakkauttaa fossiilisten polttoaineiden tuet sekä tiukentaa päästökauppaa
- Maiden tulisi edistää ilmastonmuutokseen liittyviä taloudellisen raportoinnin kehikkoja, muun muassa Financial Stability Task Force-työryhmän suosituksia

LÄHTEET:

<http://investorsonclimatechange.org/200-global-investors-managing-15-trillion-assets-urge-g7-stand-paris-agreement-drive-swift-implementation/>

http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

<http://www4.unfccc.int/ndcregistry/Pages/Home.aspx>

Pariisin ilmastososopimus

Tavoite

Pariisin ilmastososopimuksen tavoitteena on rajoittaa maapallon lämpötilan nousu selvästi alle kahteen celsiusasteen sekä pyrkiä rajoittamaan lämpötilan nousu puoleentoista celsiusasteeseen. Tavoitteena on myös tasapainottaa ihmisen aiheuttamat kasvihuonekaasujen päästöt ja nielut tämän vuosisadan loppuun mennessä.

Keinot

Jokainen sopimukseen osallistuva maa vähentää päästöjään ja asettaa kansallisia päästötavoitteita, raportoi päästöistään sekä asettaa uusia tavoitteita.

Edistyminen

Sopimuksen allekirjoittaneista 197 maasta 150 on ratifioinut sopimuksen 28.6.2017 mennessä. Niin ikään yhteensä 144 maata on määritellyt ensimmäisen kansallisen päästötavoitteensa. Kansallisia päästötavoitteita on kritisoitu kunnianhimon puutteesta.

6. Yhteenveto vastuullisen sijoittamisen viestinnästä

Alla linkit kahteen alkuvuoden aikana julkaisemaamme blogi-kirjoitukseen sekä toukokuussa nauhoitettuun vastuullisen sijoittamisen webinaariin.

[Salkunhoitaja vaati yritykseltä pienempiä hiilidioksidipäästöjä – mistä on kyse?](#)

[Vettä ei voi korvata – eikä vesikriisin vaikutuksilta vältty kukaan](#)

[Vastuullisen sijoittamisen ABC -webinaari](#)

7. Tulevaa

Loppuvuoden aikana OP-rahastot aloittavat äänestämään kansainvälisissä yhtiökokouksissa. Tavoitteena on tulevien vuosien aikana nostaa äänestysaktiivisuus vastamaan huomattavaa osaa OP-rahastojen osakeomistuksia. Äänestyspäätöksissä tullaan huomioimaan vastuullisuusnäkökulmat.

Liite: Yhtiökokoukset joihin OP Rahastoyhtiön rahastoja osallistui 1.1.-30.6.2017

Yhtiö	kokous pvm Toiminta kokouksessa	Muuta
Munksjö Oyj ylim. Yhtiökokous	11.1.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Suomen Hoivatilat Oyj	23.2.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
KONE Oyj	28.2.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Amer Sports Oyj	9.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Martela Oyj	14.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Suominen Oyj	15.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Verkkokauppa.com Oyj	15.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Basware Oyj	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Finnair Oyj	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Lassila & Tikanoja Oyj	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Nordea Bank AB	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	Kohtaa 20 ei käsitelty
Ramirent Oyj	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
YIT Oyj	16.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Caverion Oyj	17.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Sponda Oyj	20.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Uponor Oyj	20.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Cargotec Oyj	21.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Outokumpu Oyj	21.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Alma Media Oyj	22.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Detection Technology Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Konecranes Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Metsä Board Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
SRV Yhtiöt Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Tieto Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Valmet Oyj	23.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Kemira Oyj	24.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Robit Oyj	28.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
UPM-Kymmene Oyj	29.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Asiakastieto Group Oyj	30.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Cramo Oyj	30.3.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Kesko Oyj	3.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Consti Yhtiöt Oyj	4.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Exel Composites Oyj	4.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Fortum Oyj	4.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Glaston Oyj Abp	4.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Tikkurila Oyj	4.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Neste Oyj	5.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
PKC Group Oyj	5.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Telia Company AB	5.4.2017 Vastustettiin esityslistan kohtia 21 ja 22, muutoin kannatettiin	
Teleste Oyj	6.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Affecto Oyj	7.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Honkarakenne Oyj	7.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Nokian Renkaat Oyj	10.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Huhtamäki Oyj	27.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Sampo Oyj	27.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Stora Enso Oyj	27.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Kotipizza Oyj	17.5.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Nokia Oyj	23.5.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Verkkokauppa.com Oyj ylim. Yhtiökokous	28.4.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	
Ahlström-Munksjö Oyj	16.5.2017 Kannatettiin kaikkia esityslistan käsiteltäviä asiakohtia	